

OSTRAVSKÝ FUNKCIONALISMUS ZNOVU ŽIJE

**Využití mobiliáře Slezákových závodů
v interiérech NPÚ**

Funkcionalistická stavba prošla vzorovou obnovou. Je z ní nové sídlo ostravských památkářů.

Od září 2015 sídlí územní pracoviště Národního památkového ústavu v Ostravě na nové adrese – v budově bývalého Okresního sociálně-zdravotního ústavu v ulici Odboje. Funkcionalistický objekt sloužil během 80 let své existence různým zdravotnickým institucím, ale také gestapu. Po desetiletích chátrání prošel v uplynulých letech celkovou obnovou, která zachovala, respektive rehabilitovala památkové hodnoty stavby, a přitom umožnila například kvalitní zateplení. Může tak být vzorem pro úpravy dalších staveb z tohoto období.

Budova, která vypovídá o meziválečném rozmachu ostravské architektury, bude poskytovat zázemí odborným pracovníkům NPÚ a jejich vědecko-výzkumné činnosti i veřejnosti, která může v adaptovaných prostorách navštěvovat přednáškové cykly a výstavy, nebo využít služby knihovny a badatelny.

Modernistická budova z počátku 30. let 20. století se v roce 2010 stala kulturní památkou. Na své nové sídlo ji začal Národní památkový ústav přestavovat v roce 2012 podle návrhů architekta Pavla Hřebeckého z kanceláře MS architekti. Přestože základní zásadou bylo zachování, respektive rehabilitace památkových hodnot kvalitní stavby, součástí úprav muselo být i zlepšení stavebně-technického stavu a tepelně-izolačních vlastností budovy.

Úpravy exteriérů i interiérů vycházely z obecné zásady památkové péče zachovat všechny původní konstrukce, prvky a detaily, v případě nevratného poškození je nahradit kopiemi. Také dispoziční řešení bylo navrženo tak, aby v maximální míře respektovalo původní uspořádání. Proto byly odstraněny některé novodobé příčky, vyžděnou výtahovou šachtu nahradila decentnější šachta prosklená apod. Velmi kvalitně se podařilo repasovat okenní a dveřní výplně, obnovit a doplnit obklady, dlažby a podlahy z litého teraca, opravit schodišťová zábradlí, okenní a dveřní kování či původní litinové radiátory. Důležitým aspektem pro dokreslení dřívějšího výrazu budovy se stala také náznaková obnova barevnosti interiérů. K nejzajímavějším a nejhodnotnějším částem dnešního sídla ostravského pracoviště Národního památkového ústavu patří zasedací sál v nejvyšším podlaží, v němž restaurátoři obnovili dřevěný obklad stěn, původní dubové parkety a dýhované dveře. „Po loni dokončené obnově brněnské vily Stiassni, známé jako ‚vládní vila‘, je budova v ulici Odboje v Ostravě druhou vzorovou obnovou stavby z první poloviny 20. století, kterou Národní památkový ústav v poslední době dokončil. V nové podobě dokáže současné sídlo ostravského pracoviště NPÚ prezentovat nejen kvality tohoto nenápadného zástupce architektury první poloviny 20. století, ale také schopnost soudobých architektů a stavbařů sladit památkové hodnoty se současnými potřebami i možnost propojit prostředí památky a současné výrazové prostředí,“ říká bývalá ředitelka ostravského pracoviště Naďa Goryczková, dnes generální ředitelka NPÚ.

Budova Okresního sociálně-zdravotního ústavu, navržená architektem Karlem Roštíkem, získala v architektonické soutěži uspořádané v roce 1931 druhou cenu (první cena nebyla udělena). Projekt do realizační fáze přepracoval architekt Jaroslav Stockar-Bernkopf a stavba byla dokončena koncem roku 1932; definitivní otevření se uskutečnilo až v lednu 1934. Za protektorátu sídlilo v hlavním křídle budovy gestapo. Až do osvobození města koncem dubna 1945 v ní probíhaly výslechy a mučení osob nejrůznějšího přesvědčení a víry, a tato doba tak představuje nejtragičtější fázi v historii budovy. Památku obětí bude připomínat pamětní místo u hlavního vchodu.

KLIENT: Národní památkový ústav
PROJEKT: Budova Okresního sociálně-zdravotního ústavu
LOKALITA: ulice Odboje, Ostrava

POUŽITÉ PRODUKTY SLEZÁKOVY ZÁVODY:

Atypická výroba stolových křížových podnoží, podnoží na konferenční stoly, židle ARA atypická, židle ARANA chrom atypická, křesla K29

ARCHITEKT: Karel Rošík
Jaroslav Stockar-Bernkopf

AUTOR NÁVRHU REKONSTRUKCE OBJEKTU VČETNĚ INTERIÉRŮ

(BEZ MOBILIÁŘE): Akad. arch. Pavel Hřebecký
MS architekti

REKONSTRUKCE: 2014–2015
FOTOGRAFIE: archiv NPÚ

HLAVNÍ CHARAKTERISTIKY REALIZACE

- Rekonstrukce je vzorem pro úpravy dalších staveb z tohoto období.
- Úpravy interiérů vycházely z obecné zásady památkové péče: zachovat všechny původní konstrukce, prvky a detaily, v případě nevratného poškození je nahradit kopiemi.
- Interiéry doplňují precizní repliky původního mobiliáře.

Další případové studie naleznete na www.slezakovyzavody.cz.
K tomuto projektu jsou k dispozici fotografie v tiskové kvalitě.
Kontakt pro média: Radek Váňa, tel. +420 777 572 476,
radek@idealab.cz
www.slezakovyzavody.cz